

Начало>Търсене на практикуващи юристи>Намерете вещо лице

Намерете вещо лице

Дания

I. Списъци и регистри на вещи лица

В Дания има няколко вида вещи лица/експерти и назначаването, процедурите и дали има публичен списък/регистър на вещите лица/експертите зависи от това за какъв вид вещи лица/експерти става въпрос.

Примери за вещи лица/експерти:

експерт – съветник към съдебен състав

съветник към съдебен състав в съда по наемни отношения

експерти по въпросите на децата

вещи лица, извършващи експертизи

технически вещи лица по дела с малък материален интерес

В определени области експертна оценка може да се предоставя и от сдружения.

В някои случаи съдът може да намери вещото лице/експерта във вътрешна база данни, до която всички съдилища в Дания имат достъп.

Процедурите за назначаване на тези вещи лица/експерти може да са различни, но общото за всички вещи лица/експерти е, че те трябва да са с безупречна репутация. Списъкът или регистърът с вещи лица/експерти понякога е публикуван и на уебсайта на съдилищата в Дания, за да се гарантира прозрачност.

В други случаи съдът може да назначи всяко лице, което счита за подходящо и компетентно. В такива случаи някои публични организации поддържат регистри на експерти, от които съдът може да избира, когато въпросът попада в тяхната сфера на компетентност, например криминалисти. Когато няма списък и ако и двете страни по делото дадат съгласие, съдът назначава вещо лице или експерт, който изглежда компетентен. Може да се назначават само лица с безупречна репутация.

II. Квалификации на вещото лице/експерта

Няма изисквания за квалификацията на вещите лица/експертите. Съдът не е обвързан от мнението на вещите лица/експертите, а може да го оценява свободно. Това важи и за доказателствената стойност на всяко отделно доказателство. Когато Датската съдебна администрация разглежда заявленията на експерти, които биха желали да бъдат вещи лица по дела с малък материален интерес, тя се консултира със съответните секторни организации и изисква свидетелство за съдимост. С изключение на това, няма други изисквания по отношение на образованието или професионалния опит на вещите лица/експертите.

III. Възнаграждение на вещите лица/експертите

Възнаграждението зависи от това какъв вид вещо лице/експерт участва в делото.

Възнагражденията за **експерт – съветник към съдебен състав, съветник към съдебен състав в съда по наемни отношения и експерт по въпросите на децата** са установени с тарифа, като правилата за тях се определят от Датската съдебна администрация (член 93 от Закона за съдебното производство, член 93 и член 172 от Закона за социалните услуги).

По граждански производства, когато е необходима **експертна оценка**, напр. техническо становище, няма предписани ставки, нито ограничения за хонорарите на вещите лица. Заплащането им не може да става предварително. Съдът определя хонорар, който да се плати на назначеното от него вещо лице за становището и явяването му в съда, както и за възстановяване на всички направени разходи. Преди да вземе решение, съдът пита страните за тяхното мнение. В същото време съдът решава как да бъде разпределено плащането на хонорара между страните (член 208 от Закона за съдебното производство).

Страната, която е поискала от съда да възложи изготвянето на експертно становище, и законният представител на тази страна са длъжни да платят съответните разноски. Другата страна и нейният законен представител обаче също имат задължение за частта от разноските, която се отнася за отговора на техните въпроси. Страната, която е поискала вещото лице/експертът да бъде призован(о) да се яви на съдебното заседание, дължи разноските за това. Съдът може да нареди на страните да предоставят гаранция за разноските за заключението на вещото лице/експерта, което са поискали (член 208 от Закона за съдебното производство).

При наказателните производства правилата относно на експертните становища са сходни (с необходимите изменения) (член 210 от Закона за съдебното производство).

Що се отнася до техническите вещи лица **по дела с малък материален интерес**, те трябва да дадат предварителна оценка за очакваните разноски и нямат право да отговарят на техническите въпроси преди въпросът за възнаграждението да бъде решен. След това страните трябва да дадат мнение по предварителната оценка на вещото лице за разноските. Важно е да се отбележи, че ако страните не могат да предоставят гаранция за разноските, съдът може да реши делото да продължи без изготвяне на експертно заключение. Правилата се определят от Датската съдебна администрация (член 404 от Закона за съдебното производство).

IV. Отговорност на вещите лица/експертите

Няма специално правило, което да се прилага за отговорността на вещите лица/експертите. Вещото лице/експертът трябва да спазва професионалните правила, които регулират неговата специалност, безпристрастност и професионална тайна. Следователно неговата отговорност се урежда от общите правила за деликтната/договорната отговорност. Те не предвиждат никакво ограничение за отговорността.

Вещо лице/експерт, който не спазва професионалните правила, както се очаква, може да бъде заменен(о), възнаграждението му да бъде намалено или дори да бъде подведен(о) под отговорност.

Престъпно поведение при изпълнение на задачата може да доведе до наказателни обвинения.

И накрая, няма задължение евентуалната му отговорност да бъде покрита със застраховка за професионална отговорност.

V. Допълнителна информация относно производства с участието на вещи лица/експерти

Правилата относно производства с участие на вещи лица/експерти са уредени в различни закони и зависят от вида на съответното(ия) вещо лице/експерт. Повечето от тези правила все пак се съдържат в Закона за съдебното производство (консолидиран закон 2021-09-15 № 1835). По отношение на експертите по въпросите на децата правилата се намират отчасти в Закона за социалните услуги.

Части от Закона за съдебното производство са преведени на английски език.

1. Назначаване на вещи лица/експерти

При гражданските дела вещите лица/експертите може да се назначават от съда или от страните. Всяка от страните по делото може да поиска от съда да възложи на вещо лице да даде становище по един или повече въпроси.

При наказателните дела решението дали да се назначи вещо лице се взема от съда, когато искането за експертиза е отправено от обвиняемия или обвинението. Както защитата, така и обвинението могат да призовават като свидетели лица със специализирани познания.

Експертите трябва да съобщават за всеки конфликт на интереси с някоя от страните по делото.

При дела с малък материален интерес (дела без икономическа стойност или с цена на иска под 50 000 датски крони) съдията може да реши да поиска експертно становище. Вещите лица, които работят по дела с малък материален интерес, се назначават от Датската съдебна администрация.

а) Назначаване от съд

Председателстващият съдия/съдът назначава експертите – съветници към съдебен състав и др. за конкретното дело, по което се счита, че е необходим техният експертен опит. Председателстващият съдия избира експерта – съветник към съдебен състав от съответния списък/регистър /вътрешна база данни, но при определени обстоятелства не е задължен да ги използва. Преди председателстващият съдия/съдът да реши да назначи експерт – съветник към съдебен състав, страните могат да дадат мнение по въпроса.

Когато експертната преценка е поискана от страните, те могат да определят експерт, но решението им не обвързва съда. Когато страните постигнат съгласие за името на експерта, съдията обикновено го/я назначава (дори да не е длъжен да го направи). Ако експертът се назначава от съда, последният следва да информира страните за лицето, което възнамерява да назначи, и да им даде възможност да представят мненията си. Ако има списък/регистър, съдът или страната обикновено избират експерт от него, но невинаги са длъжни да го направят.

б) Назначаване от страните по делото

Когато страните искат да назначат вещо лице, което да даде становище, те трябва да следват специална процедура: винаги когато страните искат експертно становище по граждански дела, те трябва да внесат писмено искане до съда. Искането трябва да съдържа информация относно целта на експертното становище и обекта, който ще бъде подложен на експертиза.

Ако съдът допусне искането, страните трябва да му представят въпросите си. След като получи въпросите, съдът назначава едно или повече вещи лица. Както е описано по-горе, страните също назначават вещо лице, но съдът не е обвързан от това назначение.

2. Процедура

а) Гражданска процедура

Процедурата зависи от това какъв вид вещо лице/експерт участва в делото. Понякога вещото лице/експертът се призовава в съдебно заседание, за да отговори на въпроси във връзка с предмета на делото, напр. експерт по въпросите на децата в семейното право или вещо лице, извършващо експертна оценка по технически въпроси, а понякога експертът трябва само да изготви писмено становище. В други случаи експертът действа като съдия и участва в разискванията.

По-долу са посочени два примера:

Експертът – съветник към съдебен състав, назначен от председателстващия съдия/съда за конкретното дело, по което се счита, че е необходимо участието на лице със специални познания, действа като съдия (но с експертни познания в конкретна дисциплина) и участва в разискванията на съда. В семейното право съдът ще бъде подпомаган от експерти по въпросите на децата.

В случаите, когато експертната оценка е от значение за решаването на определен въпрос, вещото лице/експертът трябва да отговори на поставените от съда въпроси, като изготви писмено заключение, адресирано до съда. Вещото лице/експертът трябва да информира страните за времето и мястото на проверката. Ако експертното заключение е незадоволително, съдът може да нареди на вещото лице/експерта да извърши отново проверката или да допълни заключението с допълнително писмено заключение. Има предварително изготвени образци за експертно заключение. Съдът не упражнява наблюдение върху дейността на вещото лице/експерта. След като заключението бъде представено, страните могат да зададат допълнителни въпроси на вещото лице/експерта, ако съдът разреши. След това съдът решава дали вещото лице/експертът трябва да отговори на допълнителните въпроси писмено в допълнително становище или устно в съдебно заседание. Вещото лице/експертът може също така да бъде призован(о) да се яви в съдебно заседание, за да отговори на въпроси във връзка със заключението.

Писмените или устните мнения на вещите лица/експертите могат да се оспорват от страните по време на процеса. Във всеки случай съдията никога не е обвързан от становището на експерта.

б) Други

По наказателни дела може да се използват и свидетели със специализирани познания (експерти). Те се призовават и обикновено присъстват на заседанието.

Представената тук информация е събрана при изпълнението на проекта „Намиране на вещо лице“ чрез контакти по държави, избрани от Европейския институт за експертизи и експерти (EETI).

Последна актуализация: 09/05/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.